

Kærlighedens gerninger.

Det har i en årrække været en trend blandt veluddannede og velstående mennesker i USA og andre vestlige lande at betale for at arbejde som frivillige blandt nødlidende i den tredje verden for en kortere eller længere periode. En trend, der nu også er kommet til Danmark. Og for en umiddelbar betragtning kunne det ligne en god idé: Nødhjælpsorganisationerne får både et tiltrængt økonomisk tilskud og udsendinge, der arbejder gratis. Ideelt set burde de således kun hjælpe flere end ellers. Om det så også er tilfældet, og hvorvidt de betalende frivillige er egnede til opgaven, er naturligvis anden sag. Skulle man nu synes, det var at gå lige lovlig vidt sådan at betale for at arbejde, blot fordi man har lyst til at hjælpe nødlidende mennesker i fjerne lande, så eksisterer der da også et lidt mere overkommeligt og tilmed ganske ufarligt projekt. I mange fødevarerbutikker og indkøbscentre landet over har det nemlig gennem flere år været muligt at lade penge fra returpant på drikkeflasker og -dåser overføre direkte til nødhjælpsarbejde. Let og enkelt - med et tryk på en knap på flaskeautomaten - kan man så støtte den gode sag uden alt for store anstrengelser. En løsning, der forekommer skræddersyet til en fortravlet tid som vor.

Idet hele taget har der i perioder været stor interesse for initiativer til frivillig hjælp for værdigt trængende. Hvem husker ikke de store internationale koncerter til fordel for nødlidende børn i Afrika og sangen "Do they know it's Christmas"? På samme måde skulle overskuddet fra en koncert med den aldrende rock-legend Rolling Stones i København på et tiskpunkt være tilfaldet kræftsyrge børn i Danmark. At der så ikke blev noget overskud at dele ud af, var naturligvis ærgerligt. Men tanken var da smuk. Hvor meget "rullestenene" selv fik ud af det, vides ikke.

Også ledere af multinationale virksomheder deler ud af enorme rigdomme til gavn og glæde for fattige og syge mennesker. Og man skulle da være et skarn, hvis man ikke kunne glæde sig over al den velgørelse. Ofte skabes der nemlig hermed muligheder for at hjælpe nogle af de svageste og mest udsatte mennesker, som ellers ikke var til stede. Alligevel kan man af og til have svært ved helt at frigøre sig fra en fornemmelse af, at der bag de smukke og uegennyttige handlinger ligger andre, måske knapt så ædle motiver. Det kan til tider virke som om, hensigten i lige så høj grad er at profilere den glade giver og at styrke vedkommendes image. Det gør naturligvis ikke hjælpen mindre værd for modtagerne, men det flytter unægteligt opmærksomheden bort fra de menneskelige og samfundsmæssige problemer, der forsøges afhjulpnet, og gør velgørerne til begivenhedens egentlige hovedpersoner.

Nuvel langt de fleste tiltag overfor verdens fattige og svage udspringer utvivlsomt af et ærligt ønske om at hjælpe. Alligevel er mange af os sikkert i stand til at huske handlinger, vi selv har udført for at hjælpe andre, hvor tanken om den ros og anerkendelse, vi kunne tænkes at opnå, ikke var helt uden betydning. Vi mennesker har nemlig utrolig svært ved glemme os selv til fordel for andre. Vi kan være i besiddelse af de bedste hensigter, og alligevel må vi erkende, at det i sidste instans ofte er hensynet til os selv, der er drivkraften bag vore handlinger.

Det vidste også Vorherre. Jævnligt pegede han på det forhold og forsøgte at gøre op med det. Mest tydeligt i sine konfrontationer med datidens lærde og folkets åndelige ledere: Farisæerne og de skriftkloge. Vores billede af de jødiske skriftkloge og farisæerne er derfor også farvet af den negative omtale, de får i Ny Testamente. Men almindeligvis var det anstændige mennesker, der forsøgte at leve i overensstemmelse med Guds ord og derfor også tog deres sociale ansvar alvorligt. Som særligt kyndige i Skriften og de love for samfundslivet, som blev gjort gældende dér, havde de tillige den funktion at tage vare på og værne om de svage i samfundet: De syge, de fremmede, enkerne og de faderløse. Men selv blandt disse fromme mennesker gik det sådan, at forfængelighed, pengebegær og magtsyge af

og til fik overtaget.

Jesu opgør med de skriftkloge begrænser sig imidlertid ikke kun til hykleriet. Hans angreb retter sig mod den oprigtige fromme farisæiske religiøsitet. De skriftkloge var gået forkert allerede i deres udgangspunkt. For de mente, at mennesker kan og skal blive retfærdige i Guds øjne gennem deres gerninger. Og når man mener det, så bliver andre mennesker let et middel til fremme af egne interesser. Sagt på en anden måde. Når gode gerninger betragtes som vejen til Guds frelse, så bliver gerningerne let et mål i sig selv, og hensynet til næsten af underordnet betydning.

Anklagen mod de skriftkloge er da den, at de mener at tjene Gud, men i virkeligheden tjener de kun sig selv. Og den anklage rammer noget helt fundamentalt hos os mennesker. Nemlig selvisheden. Den gælder derfor heller ikke kun en særlig gruppe jødiske teologer på Jesu tid men rammer en pæl midt igennem al menneskelig selvtilfredshed uanset tid og sted.

Det er ikke gerningerne i sig selv, der angribes. Tværtimod fremhæver Vorherre selv gang på gang, at vi er forpligtet til at værne de svage og hjælpe de hjælpeløse. Og det påbud gælder ikke kun vor tids skriftkloge - politikerne, juristerne, socialarbejderne, og præsterne - eller samfundet som helhed. Det gælder hver eneste én af os. Det afgørende er imidlertid, at det skal ske udelukkende for at gavne og glæde de mennesker, som har hjælp behov, og aldrig for at fremme vor egen sag. Guds frelse kan vi alligevel aldrig tilkæmpe os selv. Vi får den i stedet kvit og frit af hans kærlighed og nåde. Netop derfor skal vi også handle til fordel for vore medmennesker uden tanke for egen fortjeneste.

Det er let at være gavmild, når man har sit på det tørre og kan dele ud af sit overskud. Ikke mindst, hvis det samtidig kan gavne ens omdømme og anseelse. Man risikerer jo ikke for alvor noget men har derimod muligheden for at vise omverdenen, at man har magt over tilværelsen. Og hvadenten vi nu leger "godhedsturister" eller skænker penge fra flasker, koncerter, og store kapitalfonde, så mener også vi vel langt hen ad vejen, at det med Gud hører til i overskuds- og fritidsafdelingen. Noget vi kan hygge os med, uden at det for alvor koster noget eller kræver noget af os. Men til det siger Vorherre: "Elsk Herren din Gud af hele dit hjerte og hele din sjæl og hele din styrke, og elsk din næste som dig selv". Og når det gang på gang mislykkes for os, da har vi vore synders forladelse og hans kærlighed at leve på.

Finn Ryneld.